

Miljøterapeutiske indsatser ved ambulatorium for spæd- og småbørn

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center Region Hovedstaden, Danmark

/Ved Sanne Kirstine Holst, autoriseret psykolog

Sanne.kirstine.holst@regionh.dk

Målgruppe

- ▶ Børn i alderen 0-3 år
  - ▶ Udviser mistriivsel i form af forskellige symptomer;
    - ▶ vanskeligheder i kontakt-samspil
    - ▶ reguleringsvanskeligheder (søvn, spise, gråd)
    - ▶ forsinket global udvikling
    - ▶ motorisk uro/rastløshed
    - ▶ vanskeligheder ift. at regulere sensoriske input (overdreven eller manglende respons)
- og mange flere.

Planlægning af behandling

- ▶ Behandling tilbydes ofte efter en børnepsykiatrisk undersøgelse
- ▶ Børnepsykiatriske undersøgelse indebærer:
  - ▶ Observationer af barn
  - ▶ Samtaler med forældre
  - ▶ Lægeundersøgelse
  - ▶ Psykologiske undersøgelse (Bayley III udviklingsprøver, ADOS (Autisme Diagnostisk Observations Skala))
  - ▶ Legeobservationer
  - ▶ Samspilsobservationer (MIM eller PC-ERA)
  - ▶ Evt. observation af barnet i institution

Behandling

- ▶ På baggrund af den børnepsykiatriske undersøgelse planlægges behandling
- ▶ Inddragelse af caseformuleringen
- ▶ To spor, afhænger af den enkelte problematik
  - ▶ Ambulant behandling. Miljøterapi i hjemmet, psykoedukation, forældersamtaler mv.
  - ▶ Dagindlæggelse

Miljøterapi

- ▶ I dagafsnittet består den primære behandling af miljøterapi
- ▶ Hvorfor?
  - ▶ barnets medfødte forudsætninger udvikles primært i relation til nære omsorgspersoner, og barnet skal derfor undersøges, forstås og behandles i og gennem relationen til en eller flere omsorgspersoner, samtidigt med at der også ses på barnet i andre relationer
  - ▶ Barnets relationer influeres af forældrenes tilsvarende psykiske og sociale funktion, af forældrenes indbyrdes forhold og af familiemæssige vilkår.

Miljøterapi

Bygger på psykodynamisk tænkning, hvor man forestiller sig, at mennesker er påvirkelige og bevægelige, at de kan forandre og udvikle sig i samspil med andre mennesker.

Miljøterapi

▶ Indhold:

- ▶ Barn og forælder dagligt fremmøde i afsnittet fra kl. 8-12
- ▶ Tilknyttet fast team, herunder psykolog, læge og sygeplejerske/sundhedsplejerske/pædagog
- ▶ Eget rum med fast struktur og aktiviteter
- ▶ Deltagelse i fælles aktiviteter, såsom fælles spisning, fælles morgensang, fælles legetime
- ▶ Varighed: Uger-måneder

Miljøterapi

- ▶ Fokus for miljøterapi er; barnets problematik, forældrenes funktion og relations-arbejde
- ▶ Kombineres med individuelle og fælles forældresamtaler ved en behandler, evt. terapi
- ▶ komplicerede problematikker, hvor der oftest må tages hensyn til både barnets egen psykopatologi og det relationelle miljø i varierende grader
- ▶ Eksempler på fokusområder: Kontakt/Samspil, understøtte barnets regulering af søvn, spise, kroselig uro mv.

Miljøterapi

- ▶ Behandling i "her og nu" situationer, imens tingene udspiller sig

Miljøterapi rettet mod spæd- og småbørn

- ▶ Barnet er vores patient, men arbejdet sker gennem forældrene
- ▶ Støtte, psykoedukation og terapeutisk samtale med forældrene
- ▶ Arbejdet forudsætter undersøgelse, synliggørelse og tolkning af barnets signaler med forældrene
- ▶ At støtte forældrene til at handle anderledes
- ▶ Det forudsætter tillid, at forældrene bliver mødt og spejlet i deres psykiske motivation til at handle, som de gør
- ▶ Miljøbehandler skal være bærer af forældrenes følelser, ligesom vi arbejder henimod, at de bærer barnets

Miljøterapi

- ▶ Tydelige og konkrete mål
- ▶ Indsatsen skal være gennemsigtig og forståelig for familierne
  - ▶ Fastlæggelse af **hvad** opgaven er (for barn, forældre, relation), **hvor** arbejdes med den (i rummet, på gangen, ved bordet), **hvornår** arbejdes der med den (med eller uden barn), **hvordan** arbejdes der med den (reflektere, tale, demonstrere).
- ▶ Ugentlig opfølgning på plan ved miljøsamtaler v. behandler og miljøpersonale
- ▶ Daglige journalskriv der er tilgængelige for forældrene

Miljøterapi

- ▶ Belastede familier har behov for behagelige/rolige omgivelser og forudsigelige rammer

Miljøterapeutens rolle

- ▶ Mangesidig og kan være vanskelig
- ▶ Imødekommende men målrettet (Formål)
- ▶ Etablere struktur og aktiviteter
- ▶ Give omsorg
- ▶ Rumme og spejle barnets og forældrenes behov og reaktioner, herunder "oversætte"
- ▶ vejlede, evt. rollemodel, evt. stå i baggrunden
- ▶ Være neutrale
- ▶ Hjælpe til refleksion

Miljøterapeutens rolle

Det vil sige:

Vise/give forældrene i vores adfærd til dem, hvad vi ønsker de skal give til deres børn. På den måde at agere rollemodeller.

Miljøterapi

- ▶ Arbejdsalliance med forældrene
- ▶ Afgørende for arbejdet, og afhængig af klare og konkrete mål samt kommunikation samt at føle sig accepteret og hørt

Samarbejde med kommune

- ▶ Netværksmøde, samarbejds møder og gode overgange